

Orientace

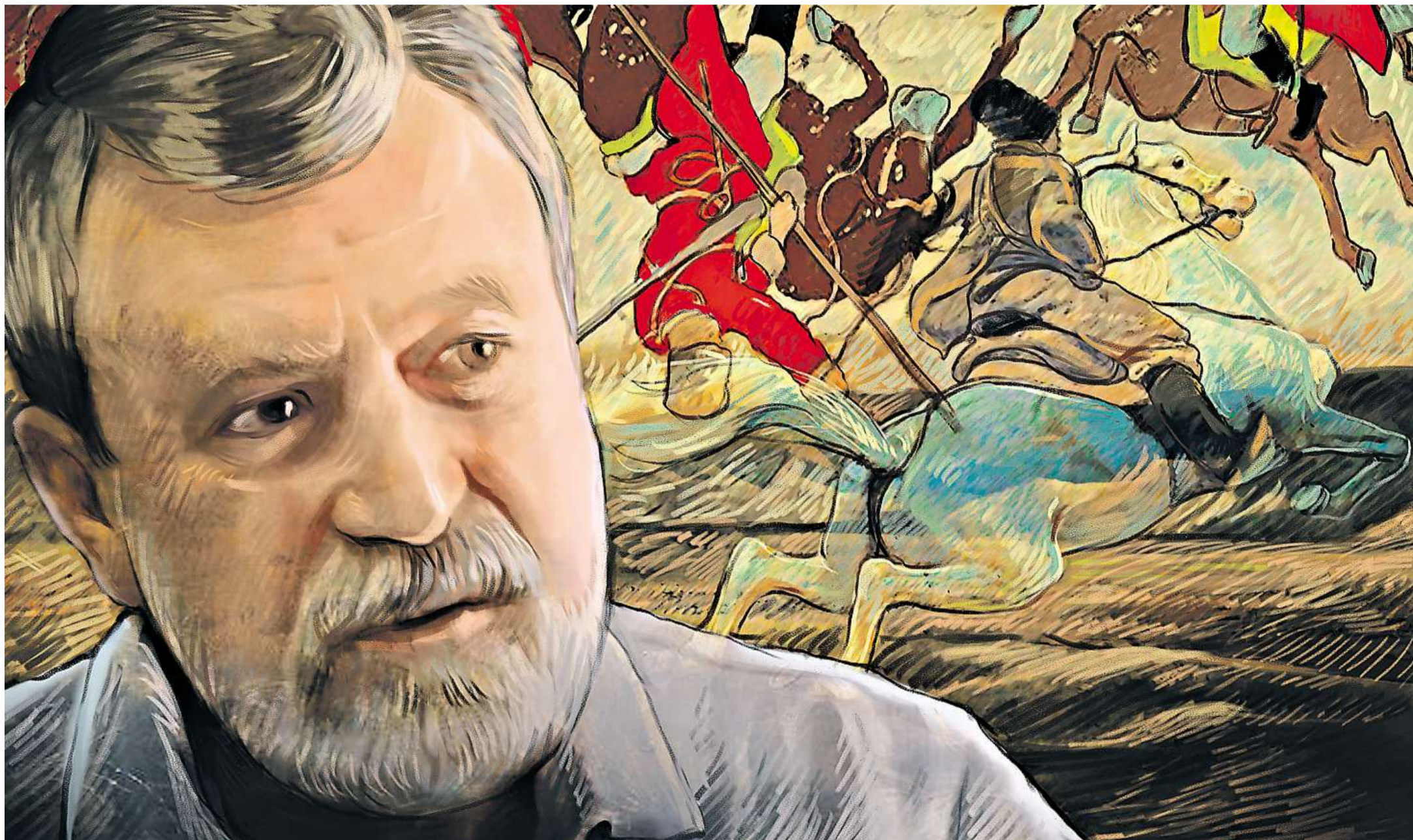
” Holokaust mezi Hitlerem a Stalinem

Pavel Barša recenzuje knihu esejí historika Timothyho Snydera Politika života a smrti

” KNIHOVNA
strana 22

SOBOTA 10. ŘÍJNA A NEDĚLE 11. ŘÍJNA 2015

LIDOVÉ NOVINY

KRESBA LELA GEISLEROVÁ

Potíže nepohodlného občana M.

Příběh ruského podnikatele, kterého krom výtěžku zajímají i duše jeho bližních, čímž se znelíbil ruským státním orgánům

Ten muž vzdoruje zlovůli úřadů, soudů i policie **už osm let.** Ovšem níže popsaná šarvátka, která se udála před čtyřmi měsíci, mu může zlomit vaz. Mohl to ovšem čekat. Protože razii v jeho domě předcházely události, které mnohé napověděly.

PETRA PROCHÁZKOVÁ

B ylo brzké ráno, když před vchodem do usedlosti rodiny Melichovových v Podolsku nedaleko Moskvy zastavilo několik policejních autobusů. Vyskočili z nich příslušníci speciálního oddílu pro boj s extremismem a vylomili vrata. Vtrhli do velkého krásného objektu a vyrazili dveře do jednotlivých místností. Smysl tohoto počínání zůstává dodnes skryt, neboť dveře nebyly zamčené. Nikdo v domě se nesnažil policii v ničem bránit, nikdo se nikde nezabarikádoval.

Majitel usedlosti a hlava rodu Vladimír Petrovič Melichov navzdory poměrně dramatické situaci se svým pověstným bohorovným klidem a důstojností atamana sestoupil po schodišti do přízemí. V tu chvíli už byl celý jeho dům, kde žije s rodinami svých dvou synů i dcery, zaplněný ozbrojenci, kteří vše převraceli vzhůru nohama, hrabali se ve věcech, knihách, písemnostech. Jen v unikátní knihovně měl

210 tisíc (!) publikací. Odnesli si nakonec jedinou – v roce 2009 Komunistickou stranou Ruska vydanou brožuru o kozácích. Obsahuje také text: „Kozáci! Pamatujte si! Vy nejste Rusové...“

Ruská televize NTV přenášela razii u Melichova v přímém přenosu a komentovala ji jako sportovní přenos. Zabavenou „literaturu“ označila ihned za extremistickou. Kromě toho se měly u Melichova najít zbraně (novináři zapomněli sdělit, že šlo o muzejní exponáty) a čtyři balíčky patron (podle Melichova je přinesli sami policisté). I když tehdy netušil, že ony balíčky patron se mu mohou stát osudnými, cosi mu napovědělo, aby se jich nedotýkal. A to ani když mu je policisté chtěli (proč asi?) vložit do ruky. Nyní se ukazuje, že v krabičce chyběly dva náboje. Melichov každým dnem očekává obvinění z nedovoleného ozbrojování, možná také prý organizoval pašování zbraní z východní Ukrajiny do Ruska. A bůh ví co ještě!

Orel a opilý inženýr

Popsaná akce měla – jak jsme už naznačili – varovnou předehru. Letos 29. května se Vladimír Petrovič Melichov chystal odletět z moskevského letiště Domodědovo do rakouského Lince, kde za své peníze nechal na kozáckém hřbitově postavit kapličku a chtěl se zúčastnit jejího vysvěcení. Kaplička se nachází na místě, kde roku 1945 západní Spojenci vydali Sovětům kozáky, kteří bojovali za války na straně Německa. Spolu s nimi do sovětských gulagů a na popraviště jako vlastizrádci pu-

Nesmyslnými žalobami mi ukradli veškerý volný čas. Během tří let jsem čelil 380 procesům. Každý druhý den jsem stál před soudem!

Vladimír Melichov

valy i jejich rodiny. A také – zcela proti jakékoli logice – uprchlíci, kteří před rudým terorem utekli ze SSSR už ve třicátých letech. Podle závěrů jaltské konference tito lidé neměli být sovětským úřadům nikdy vydáni. Ale byli.

Jenže Melichov na vysvěcení kapličky do Rakouska nedorazil. Při kontrole v Moskvě mu vzali pas, vytrhli z něj jednu stránku a pak mu oznámili, že za pokus o překročení hranice s neplatným cestovním dokladem může být stíhán. Šel domů. Několik dnů nato následoval v úvodu popsaný incident.

Vladimír Petrovič je muž poněkud archaické vizáže, tichého, ale chvílemi naléhavého hlasu a vybraných mravů. Je potomkem donských kozáků. Jeho rodina prožila jeden z ruských osudů tak typických pro minulá století. Patří k němu stalinští represe, deportace, pronásledování. Dědeček se rozhodl mezi vyhnan-

stvem na Sibiř a hornickým městem Šachty. Zvolil si to druhé.

„Postupně za ním přijeli přátelé a příbuzní a uvnitř města Šachty si vytvořili takovou kozáckou stanicí. Narodil se tam můj otec i já,“ vypráví titulní hrdina tohoto textu.

Mladý Melichov vystudoval vysokou školu stavební – s červeným diplomem – a dostal umístěnku do cementárny v Podolsku u Moskvy. Na umístěnce bylo napsáno „mistr“. Hrdě si pro tuto funkci krácel, když ho přivítal opilý hlavní inženýr: „Hlava, anebo orel?“ – Melichov na to: „Orel.“ Padla hlava. – Inženýr s úsměvem: „Půjdeš do mlýna.“ – Mlýnář byla ta nejspínavější práce v neuvěřitelně prašném prostředí. „Když jsem napřáhl ruku, neviděl jsem si na prsty. Rok jsem to musel vydržet. Pak se ze mě stal mistr, potom mechanik, pak náčelník cechu, hlavní inženýr, a když mi bylo třicet, byl ze mě ředitel závodu. Na ministerstvu se dost divili. To bylo ještě před perestrojkou. Takhle mladý ředitel a bez vlivných příbuzných?“

Bandíti a úřady

Vladimír tehdy neznal slovo disent, nevystupoval proti komunistickému režimu, necítil se být předurčen k rebelování. Přesto přišly první problémy. Čistě pracovního rázu. Závodu, který řídil, se neuvěřitelně dařilo. Tehdy bylo v SSSR obvyklé, že se na byt čekalo tak dvacet let. V Podolsku se nečekalo vůbec. Lidé si stavěli domy svépomocí za dozoru Melichova. Těšili se. Ale když stavbu dokončili,

přišel příkaz shora, že padesát procent všech bytů musí odevzdat úředníkům, členům strany, milicionářům. Melichov odmítl. Vyšetřovala ho prokuratura, ale nakonec vyvázl s napomenutím.

Po rozpadu Sovětského svazu pro něj vypadlo vše nadějně. Prosperoval a dokázal se rychle zorientovat v nových poměrech. Když ruský prezident Boris Jelcin zahájil privatizaci závodů, Melichov přesně věděl, který chce. Svoji cementárnu i s 1200 zaměstnanci. Jenže pak najednou vyšel další Jelcinův výnos a závody musely na burzu. Většinu podniků skoupili bandíti. Původním akcionářům nezůstalo nic.

„Odmítl jsem pracovat pro nového majitele a odešel. Privatizace pomohla vytvořit finanční oligarchii propojenou s politickou elitou. Dnes jsou nejobhatší lidé gubernátoři. Aby si mohli uchovat své pozice, musejí držet obyvatelstvo v podřízenosti. A to je možné pouze jedním způsobem – lidé nesmějí klást otázky. Třeba: Proč za olympiádu v Soči utratili tolik peněz? Proč most na ostrov na Dálném východě postavili za částku, která by Čiňanům stačila na most třikrát vyšší a čtyřikrát delší? Kde jsou všechny ty utracené peníze? A proč vlastně tohle všechno stavíte, když v centrálním Rusku, ve stanici Jelanskaja, není silnice? Plynovod vede na Kavkaz kolem řady obcí, jenže v nich samotných se topí dřevem. Neudělali odbočky. Proč? Aby se lidé na tohle neptali, musí být nastolen kolektivní pocit strachu a víry ve všemohoucnost panovníka.“

Pokračování na straně 20